

Overweging

Als kind kon ik mijn moeder gek maken door steeds maar weer te vragen: "wat is dat?" , als ik een woord of een begrip niet kende. Toch gaf ze me telkens weer geduldig antwoord en dat antwoord begon altijd als volgt: ".....is als een..." en dan kwam er een heel verhaal. Dan werd ik altijd kwaad, want ook toen al was ik niet erg geduldig. Ik wilde een korte en bondige uitleg en geen heel verhaal. Dat zei ik dan ook: zeg nu maar gewoon één woord in plaats van zo'n lang verhaal", maar dat kon ze nu juist niet.

Daaraan moest ik deze week denken, toen ik het evangelieverhaal voor deze zondag las en toen ik zag dat we midden in de parabelvertellingen van Jezus zaten. Het Rijk Gods is als... en dan probeert Jezus steeds in parabels, in gelijkenissen antwoord te geven op de vragen van mensen: wat is dat nou, die wereld van God, waarover u steeds spreekt? Hoe kun je daar toegang toe krijgen? Of is die wereld niet voor ons soort mensen? Vertel ons, wat is dat toch dat Rijk Gods?

Jezus begint zijn antwoordzinnen dan altijd met zinnen "a la mijn moeder: " Het Rijk Gods is als...Het gaat met het Rijk Gods als... Het Rijk Gods lijkt op een..." Met andere woorden: ook Jezus komt met een soort omtrekkende beweging om zijn toehoorders enig begrip te geven van of enige uitleg over een van de aspecten van het Rijk Gods.

Vandaag hoorden we twee van zulke pogingen om aan de mensen uit te leggen wat dat nu eigenlijk is, dat Rijk van God. Laten we eerst naar de eerste gelijkenis kijken: Jezus zegt daarin dat je het Rijk Gods kunt vergelijken met een ... en dan begint hij te praten over een boer die zijn akkers inzaait.. en ik word weer dat kind dat de neiging krijgt om te gaan stampvoeten en om te zeggen: zeg nu gewoon wat het is en brei er niet zo'n heel verhaal omheen! Maar als ik mijn ongeduld bedwing en verder luister, dan hoor ik het volgende: Het Rijk Gods is als het inzaaien van een akker en meer kan de eigenaar van dat land niet doen. Zijn leven gaat gewoon door. Elke dag staat hij op, 's avonds gaat hij weer naar bed om te slapen. Aan het uitgezaaide goed kan hij niets meer doen. Dat kiemt in het verborgene. En dan ...opeens... dan is het er: eerst de groene onrijpe aar, dan de aar die voller en voller wordt en dan staat opeens het koren te wuiven onder de zomerzon en kan de sikkel erin, want dan is het graan rijp voor de oogst.

Het verhaal van Jezus leert ons dus drie dingen over het Rijk Gods:

1e dat het groeit, maar je weet niet hoe

2e dat het groeit uit eigen kracht en dat je vertrouwen mag hebben na het zaaien

3e dat van niets iets kan worden en van iets iets heel geweldigs!

Gebeuren, dat is denk ik het goede woord. Het Rijk Gods zal aan ons gebeuren. Het zal ons als genade te beurt vallen. Wat wij kunnen doen, is slechts zaaien, maar daarmee is ons werk gedaan, ons aandeel geleverd. Het proces, de werking van de groei, de kiemkracht van het zaad is buiten ons bereik. Daar gaan wij niet over. Dat is "het werk van Gods handen" zegt de Bijbel.

Herinnert u zich de theologe Dorothee Sölle? U herinnert zich dan misschien ook nog ds. Beyers Naudé? Deze laatste heeft in Zuid-Afrika een enorm gevecht gevoerd tegen de apartheid; voor de rechten van 'zwarten' en 'kleurlingen'. Dorothee Sölle en Beyers Naudé hebben samen eens een heel mooi gesprek met elkaar gevoerd voor de camera. Sommigen onder u herinneren zich dat wellicht ook. Zij herkenden elkaar in de strijd tegen een al te gemakkelijk Christendom. In Duitsland hadden de Christenen de Nazi's omarmd, in Zuid-Afrika hadden de Christelijke machthebbers de apartheid omarmd. Beyers Naudé en Dorothee Sölle zwommen beiden tegen de stroom in. Beiden hebben zich bekeerd tot een ander soort Christendom, radicaler, meer trouw aan de gerechtigheid en dienstbaar aan de onderdrukten. Dat bracht hen keer op keer in conflict met de machthebbers. Die strijd en moeite herkenden ze bij elkaar. Aan het eind van hun gesprek vroeg Beyers Naudé aan Sölle hoe ze het volhield om alles te doorstaan. En of ze dacht dat ze zichzelf trouw zou kunnen blijven, bij alles wat er nog op haar af zou komen door de jaren heen, tot het einde toe. En misschien zou ze wel nooit deel krijgen aan de overwinning van de waarheid waar ze voor stond. Sölle antwoordde met een beeld dat een vriend haar eens aanreikte: de kathedralen zijn gebouwd in de loop van tweehonderd jaar, sommige zelf in driehonderd jaar. Dus de bouwers aan die kathedralen hebben in grote meerderheid nooit het gebouw klaar gezien. Zij hebben er nooit kunnen bidden, zij hebben nooit kunnen opkijken naar de ramen ervan. Deze vriend zei: wij bouwen aan een kathedraal van vrede, maar misschien zullen wij die ook niet af zien. We zullen sterven voordat die voltooid is. En toch gaan we door met hem te bouwen. Terug naar het evangelie van vandaag..

Het tweede verhaal van Jezus is weer een vergelijking en ook dit keer kiest Jezus een beeld uit de natuur. Nu zegt hij: Het Rijk Gods lijkt op een mosterdzaadje". Wanneer dat gezaaid wordt in de grond, is het weliswaar het allerkleinste zaadje op aarde, maar eenmaal gezaaid schiet het op en dan wordt het groter dan alle tuingewassen. Van zo'n ielig zaadje kan het komen tot een struik van meer dan twee meter hoog! En net als in de ceder kunnen vogels zich erin nestelen en kunnen ze zich er veilig en beschermd weten. Pas een sterke boom kan drager zijn voor anderen. Dat heb ik vele malen verteld aan gedetineerde jonge mannen die in hun detentietijd probeerden af te kicken. Dat ze alleen voor zichzelf moeten zorgen op dit moment. Want als je nog maar net afgekickt bent, dan ben je als een boom met nog maar amper wortels. Die hebben nog maar weinig grip op de grond. Zo'n pas aangeplante boom heeft heel veel zorg nodig. Een nacht vorst kan hem kapot maken. Een sterke rukwind kan hem omver blazen.

Pas wanneer een boom sterke wortels heeft gekregen, kunnen vogels er veilig hun nest in bouwen. Dan pas kan zo'n boom drager zijn.

Zo is het ook met de mens. Een mens die stevig geworteld is, kan drager zijn en andere mensen kunnen zich dan veilig in jouw schaduw nestelen. Niets wordt iets. Zo is het met het Rijk Gods. zo is het met mensen van God. Amen